

24 Nisan ezberleri bozuldu

1915

olaylarına ilişkin Türkiye'nin 'tarihi duruşu' dün değişti. Başbakan Erdoğan, Türkiye'den olaylarla ilgili ilk taziyede bulundu ve çok farklı 24 Nisan mesajları verdi: "Ateş düştüğü yeri yakar. Adil duruş, acıları anlamayı gerektirir. Huzur içinde yatmalarını diliyorum."

BAŞBAKAN Tayyip Erdoğan, bu yıl 24 Nisan nedeniyle '1915 olaylarına ilişkin' içinde ilkleri barındıran farklı ve önemli açıklamalar yaptı. Türkiye adına ilk kez 1915 olaylarında hayatını kaybeden Ermeniler için torunlarına taziyeye dilekleri sunan Başbakan Erdoğan'ın açıklamasında şu mesajlar yer aldı:

"Ermeni vatandaşlarımız ve dünyadaki tüm Ermeniler için özel bir anlam taşıyan 24 Nisan, tarihi bir meseleye ilişkin düşüncelerin özgürce paylaşılması için değerli bir fırsat sunmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun son yıllarının hangi din ve etnik kökenden olursa olsun, Türk, Kürt, Arap, Ermeni ve diğer milyonlarca Osmanlı vatandaşı için acılarla dolu zor bir dönem olduğu yadsınamaz. Adil bir insanî ve vicdani duruş, din ve etnik köken gözetmeden bu dönemde yaşanmış tüm acıları anlamayı gerekli kılar. Tabiatıyla ne bir acılar hiyerarşisi kurulması ne de acıların birbiriyle mukayese edilmesi ve yarıştırılması acının öznesi için bir anlam ifade eder."

"Atalarımızın dediği gibi 'ateş düştüğü yeri yakar'. Osmanlı İmparatorluğu vatandaşı herkes gibi Ermenilerin de o dönemde yaşadıkları acıların hatıralarını anmalarını anlamak ve paylaşmak bir insanlık vazifesidir.

[Ateşyan Hürriyet'e değerlendirdi: Heyecan verici](#)

DOSTLUĞA DÖNÜŞÜN

1915 olaylarına ilişkin farklı görüş ve düşüncelerin serbestçe ifade edilmesi; çoğulcu bir bakış açısının, demokrasi kültürünün ve çağdaşlığın gereğidir. Türkiye'deki bu özgür ortamı, suçlayıcı, incitici, hatta bazen kışkırtıcı söylem ve iddiaları seslendirmek için vesile olarak görenler de bulunabilir. Ne var ki, tarihi meseleleri hukuki boyutlarıyla birlikte daha iyi anlamamız, kırıncılıkları yeniden dostluklara dönüştürmemiz mümkün olacaksa, farklı söylemlerin empati ve hoşgörüyü karşılama ve bütün taraflardan benzer bir anlayışın beklenmesi tabiidir. Türkiye Cumhuriyeti, hukukun evrensel değerleriyle uyumlu her düşünceye olgunlukla yaklaşmaya devam edecektir. Fakat 1915 olaylarının Türkiye karşıtlığı için bir bahane olarak kullanılması ve siyasi çatışma konusu haline getirilmesi de kabul edilemez."

[Erdoğan'ın dileğine 'Âmin' dediler](#)

GAYRİİNSANİ SONUÇLAR

"Birinci Dünya Savaşı esnasında yaşanan hadiseler, hepimizin ortak acısıdır. Bu acılı tarihe adil hafıza perspektifinden bakılması, insani ve ilmi bir sorumluluktur. Her din ve milletten milyonlarca insanın hayatını kaybettiği I. Dünya Savaşı esnasında, tehcir gibi gayriinsani sonuçlar doğuran hadiselerin yaşanmış olması, Türkler ile Ermeniler arasında duygudaşlık kurulmasına ve karşılıklı insani tutum ve davranışlar sergilenmesine engel olmamalıdır. Bugünün dünyasında tarihten husumet çıkarmak ve yeni kavgalar üretmek kabul edilebilir olmadığı gibi ortak geleceğimizin inşası bakımından hiçbir şekilde yararlı da değildir."

[Sarkisyan: Türkler düşmanımız değil](#)

9 DİLDE YAYINLANDI

Erdoğan'ın 1915 olaylarına ilişkin mesajı Başbakanlık Basın Merkezinin internet sitesinde 9 dilde yayınlandı. Açıklama, Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca, Arapça, Rusça, ile doğu ve batı Ermenice yapılırken Başbakanlık Kamu Diplomasi Koordinatörlüğü de açıklamayla ilgili Ermenice tweet attı. Gazetecilerin, "Kürtçe yayınlanacak mı" sorusuna Erdoğan, "Bilmiyorum, onu Dışişleri Bakanlığı ayarlıyor" yanıtını verdi.

[Dışişleri'nin perde arkası yorumu: 100. yıl gardı](#)

Erdoğan: Karabağ çözülmeyen diplomatik ilişki olmaz

BAŞBAKAN Tayyip Erdoğan, diplomatik ilişkilerin kurulması için Ermenistan işgali altındaki Dağlık Karabağ sorununun çözülmesi gerektiğini belirterek, "Dağlık Karabağ meselesi çözülmeyen bizim iktidarımız böyle bir şeye evet diyemez" dedi. TBMM'de düzenlenen resepsiyona katılan Erdoğan, "Yarın (bugün) Amerika'nın açıklamalarını bekleyeceğiz. Ben farklı bir şey beklemiyorum. Aynı istikamette açıklama yapılır. Süreci normalleşme açısından hızlandırır. Her alanda zaten normalleşme gerek. Bakın Ortadoğu'daki gelişmeler Hamas-Fetih buluşması şu anda işte İsrail'le malum Türkiye arasındaki görüşmeler."

[Muhalefet tepkisi: Bu millete bu eziyet fazla](#)

TARİH DOĞRU ANLAŞILMALI

BAŞBAKAN Tayyip Erdoğan, 1915 olaylarıyla ilgili acı ve anlaşmazlıkların ancak zamanın ruhuyla çözülebileceğini de belirttiği tarihi açıklamasında, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Zamanın ruhu, anlaşmazlıklara rağmen konuşabilmeyi; karşıdakini dinleyerek anlamaya çalışmayı; uzlaşma yollarını arayışlarını değerlendirmeyi; nefreti ayıplayıp saygı ve hoşgörüyü yüceltmeyi gerektirmektedir. Bu anlayışla biz Türkiye Cumhuriyeti olarak 1915 olaylarının bilimsel şekilde incelenmesi için ortak tarih komisyonu kurulması çağrısında bulunduk. Türk, Ermeni ve uluslararası tarihçilerin yapacağı çalışma, tarihin doğru anlaşılmasında önemli rol oynayacaktır."

YENİ BİR GELECEK

"Bu çerçevede arşivlerimizi araştırmacıların kullanımına açtık. Yüzbinlerce belge, bütün tarihçilerin hizmetine sunulmaktadır. Türkiye, tarihin de doğru anlaşılması için ilmi ve kapsamlı çalışmaları her zaman desteklemiştir. Etnik ve dini kökeni ne olursa olsun yüzlerce yıl bir arada yaşamış, sanattan diplomasiye, devlet idaresinden ticarete her alanda ortak değerler üretmiş Anadolu insanları, yeni bir gelecek inşa edebilecek imkân ve kabiliyetlere bugün de sahiptir. Kadim ve eşsiz bir coğrafyanın benzer gelenek ve göreneklere sahip halklarının, geçmişlerini olgunlukla konuşabileceklerine, kayıplarını kendilerine yakışır yöntemlerle ve birlikte anacaklarına dair umut ve inançla, 20. yüzyıl başındaki koşullarda hayatlarını kaybeden Ermenilerin huzur içinde yatmalarını diliyor, torunlarına taziyelerimizi iletiyoruz. Aynı dönemde benzer koşullarda yaşamını yitiren, etnik ve dini kökeni ne olursa olsun tüm Osmanlı vatandaşlarını da rahmetle ve saygıyla anıyoruz."